

## سازماندهی سایر منابع چاپی

### تعریف

منابعی که در قالب جزوه هستند و همچنین منابع کتابی که از نظر قدمت و کمیاب بودن و جنبه تاریخی بیشتر حائز اهمیت‌اند و جنبه موضوعی آنها کمتر مورد توجه می‌باشد. این نوع منابع در کمتر کتابخانه‌ای جداسازی و سازماندهی شده است. این منابع شامل: منابع قفسه صفر فعلی، کتابهای کم حجم و قدیمی موجود در مخزن، کتابهای علوم نظامی، پایان نامه‌های قدیمی و ...

مثل قانون آیین دادرسی مدنی مصوب مجلس ۱۳۱۸

القبای آسان ( جزوه پیشنهاد تغییر خط فارسی به مجلس سال ۱۳۲۴)

موسسه انتظام بین المللی کار ۱۳۱۱ و ....

### روند سازماندهی

#### الف: فهرستنویسی

این منابع در پایگاه فارسی ساده بنام «سایر منابع چاپی» فهرست می‌شوند.

در فهرستنویسی اینگونه منابع ماهیت و نوع قالب آنها بیشتر از موضوع حائز اهمیت است.

- به طور مثال اساسنامه شرکت‌های تعاونی کشاورزی از جهت اساسنامه بودن آن اهمیت دارد نه از جهت موضوع کشاورزی.

قالبها به شرح ذیل است و هر یک تعاریف مشخصی دارند، منابع طبق این تعاریف جداسازی و نوع قالب داخل علامت گروه مقابل عنوان لحاظ می‌شود.

- کتاب، جزوه، اساسنامه، آیین نامه‌ها، شرح حال، نقشه، تقویم، اعلامیه، گزارش، فیلم نامه، طرح، بروشور، استاندارد،

در فهرست‌نویسی توصیفی تلاش بر آن است که به جنبه‌های ریز اثر که به نوعی خاص بودن منبع را مشخص می‌نماید، اشاره شود. چنانچه حتی یک صفحه مطلب مهم در اثر موجود باشد که از طریق موضوع و دیگر نواحی توصیف مشخص نشود در ناحیه یادداشت‌ها بیان و جستجوپذیر خواهد شد.

در فهرست‌نویسی تحلیلی، فهرستنویس با توجه به قالب موضوع دادن در کتابها و مطابق با استانداردها عمل خواهد کرد.

### **ب: رده بندی**

اینگونه آثار به دلیل قالب آنها لازم است رده‌بندی شود و جهت اینکار روش‌های مختلفی وجود دارد، تحقیق و بررسی‌های تخصصی نیاز است تا بهترین روش در نظر گرفته شود. ملاک در انتخاب بهترین روش قرار گرفتن قالب‌های منابع در کنار هم و سپس هم موضوع بودن آنها خواهد بود. رده بندی این منابع باید طوری لحاظ شود که بتوان در هر مرحله کار موضوعات جدید اضافه یا جایگزین شود به طوریکه آسیبی به شاکله فرایند فهرست‌نویسی و آثار طبقه‌بندی شده، وارد نشود.

### **کتابهای قطع جیبی**

کتابهای قطع جیبی نوعی از سایر منابع هستند که غالباً مشابه آنها در دیگر قطع‌ها در مخزن اصلی قرار دارد؛ لذا جداسازی آنها در پایگاهی جداگانه صرف زمان و هزینه اضافی خواهد بود. از طرفی جداسازی کتابهای جیبی دو مزیت در مخزن خواهد داشت، اولاً فضای کمتری در مخزن اشغال می‌کند، ثانیاً به طور نسبی از دست منابعی هستند که کمتر محل رجوع و مورد استفاده کاربر قرار می‌گیرند. بهتر آن است این منابع به پایگاه اصلی مخزن اضافه شوند و همان رده‌بندی لحاظ شود و اضافه بر آن نوع قطع در لیبل لحاظ شود. در چیدمان مخزن به لیبل توجه شود و آن منابعی که قطع جیبی دارند در قسمتی جداگانه کنار هم مرتب خواهند شد.